

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor práce: Simona Žúborová

Název diplomové práce: Alternativní ovládání počítače u osob po poškození míchy v oblasti C5: Využití programu MyVoice a MyDictate

Vedoucí práce: Mgr. Anna Krulová

Oponent práce: PhDr. Markéta Gerlichová, Ph.D.

Akademický rok: 2018/2019

1. Přehlednost a členění práce

Předložená bakalářská práce je rozdělena standardně na úvod, teoretickou část, praktickou část, diskusi, závěr a seznamy (použitých zdrojů, zkratk, obrázků a příloh). Seznam tabulek chybí i přesto, že se v práci tabulky vyskytují. Podkapitoly jsou vhodně rozděleny do teoretické a praktické části práce a logicky na sebe navazují. Hlavní kapitoly jsou obsahově vyvážené, přiměřené k tématu a cílům práce. Členění jednotlivých podkapitol teoretické části by si zasloužilo větší pozornost. Názvy podkapitol v části 2.3 by bylo vhodné upřesnit, jelikož celá část se zabývá ergonomií, ale zároveň obsahuje podkapitolu s názvem Ergonomie. Pečlivější rozdělení a číslování by bylo vhodné i v rámci podkapitoly 2.4 Alternativní ovládání počítače. V praktické části jsou u kazuistik některé informace k nalezení ve formě příloh. Toto řešení zejména u kazuistiky 3 nepovažuji rozsahem a charakterem informací za vhodné, jelikož u samotné kazuistiky v práci takto chybí základní údaje a cíle, na které navazuje další popis.

2. Formální náležitosti práce

Práce má od úvodu po závěr 54 stran, s přílohami a seznamy čítá práce 82 stran. Počtem normostran práce splňuje požadavky na bakalářskou práci. Tím, že autorka chtěla dodržet maximálně doporučený počet normostran, zařadila nestandardně např. důležité části kazuistiky č. 3 do příloh, včetně anamnézy (viz popsáno výše), co lze považovat za diskutabilní řešení. Stylisticky i gramaticky je práce na velmi dobré úrovni, prakticky bez početnějších gramatických chyb, kdy lze nalézt jen několik překlepů přesto, že čeština není rodným jazykem autorky a psaní bylo tímto pro ni obtížnější. Grafická a estetická úprava práce je výborná. Vhodně jsou zařazeny tabulky i obrazová dokumentace, která je v práci početnější. Předepsaná citační norma byla v práci dodržena. Seznam použité literatury splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Autorka používá správně odbornou terminologii, důležité termíny se snaží ve vhodném rozsahu definovat, podrobněji se věnuje např. pojmu ergonomie, který je v rámci práce významný.

3. Cíl práce

Autorka formuluje hlavní cíl práce adekvátně k tématu, konkrétně „*porovnat a vyhodnotit efektivitu běžného ovládání počítače s ohledem na ergonomii práce a ovládání počítače s využitím programu na ovládání počítače hlasem*“, viz str. 27. V úvodu práce na str. 2 je cíl víc konkretizován a rozdělen na dva cíle: „*Cílem je prostřednictvím modelových činností vyhodnotit, jestli program na ovládání počítače hlasem MyVoice a MyDictate má pozitivní vliv na efektivitu práce u lidí po poškození míchy. Druhým cílem je posouzení otázky, jestli je z ergoterapeutického hlediska výhodnější používat program, nebo se snažit o co největší zapojení horních končetin do aktivity.*“

4. Přehled problematiky

Autorka v práci použila zdroje relevantní k tématu. Celkem v seznamu literatury uvádí nadstandardní počet zdrojů vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci. Celkem pracovala s 99 zdroji, z toho téměř 1/3 jsou zdroje zahraniční. Vytvořila srozumitelný přehled problematiky. Na teoretickou část plynule navazuje praktická část, jejímž základem jsou 3 kazuistiky klientů po poškození míchy v oblasti C5, u kterých analyzuje a prakticky s využitím modelové činnosti demonstruje možnosti uplatnění alternativního přístupu k počítači a vliv na ergonomii pracovního místa s ohledem na efektivitu práce a prevenci sekundárních obtíží. Součástí je subjektivní hodnocení klienta s využitím krátkých dotazníků.

5. Metody zpracování práce

Studentka popisuje postup práce a spolupráce s klienty, včetně jednotlivých částí hodnocení, které využila pro vytvoření kazuistik. Uvádí, že k vytvoření kazuistik použila „*odběr anamnézy, rozhovor, funkční ergoterapeutické vyšetření, standardizované testy soběstačnosti SCIM, zhodnocení funkčního stavu dle ASIA testu, modelové činnosti s objektivními parametry hodnocení (délka trvání, počet překlepů v textu, počet opakování korektury textu, dodržení stylu textu), subjektivní hodnocení přehledů o možnostech alternativního ovládní počítače a potřeby programu pro klienta, hodnocení spokojenosti s programem MyVoice a MyDictate pomocí dotazníků*“, viz str. 28. Autorka necituje žádný metodologický zdroj, nekonkretizuje a nediskutuje některé metody, techniky. Za cílovou populaci můžeme považovat klienty z Centra Paraple po poškození míchy v oblasti C5, aktivně využívající počítač. Cílovou populaci autorka v tomto smyslu nespecifikuje, i když na druhou stranu popisuje postup oslovování klientů, tedy jejich výběr. Stanovení problému a cílů je v práci jasné a odpovídající.

6. Přínos pro praxi

Práce je přínosná svým zaměřením na specifickou skupinu klientů po poškození míchy v oblasti C5, u kterých se autorka zamýšlí a v praxi řeší ergonomii a efektivitu práce na počítači s využitím alternativního ovládní pomocí hlasu a srovnává ho s běžným ovládním. Vzhledem k tomu, že práce poskytuje mnoho námětů na další rozsáhlejší práce, lze ji v určitém zjednodušeném kontextu považovat za předvýzkum, díky kterému si lze poměrně dobře učit další parametry případných následných výzkumů. Teoretická část práce nabízí kromě jiného přehled zásad ergonomie pracovního prostředí, z části obecně a z části specificky zaměřený na osoby po poškození míchy v oblasti C5.

7. Náročnost práce na teoretické a praktické znalosti

Studentka nastudovala množství informací k tématu, které je náročné na nové teoretické i praktické poznatky. Pracovala i se zahraničními zdroji. V praxi pracovala s klienty po poškození míchy v oblasti C5 a výborně dokázala propojit teoretické a praktické znalosti při řešení ergonomie a efektivitu jejich práce na počítači.

8. Výsledky a jejich analýza

Výsledky práce jsou zpracovány v praktické části ve formě tří kazuistik, část informací ke kazuistikám je zakomponována v přílohách. Jednotlivé kazuistiky takto obsahují všechny důležité informace – osobní i anamnestické údaje, podstatné části funkční vyšetření horních končetin, soběstačnosti včetně kompenzačních pomůcek a denního režimu. Vhodně jsou formulovány terapeutické cíle i plány, podrobně je zhodnocen průběh terapií a důležité výstupy,

přičemž se autorka vhodně vzhledem k cílům práce zaměřuje na porovnání zhodnocení ovládnání počítače hlasem s využitím speciálního programu a následně bez tohoto programu. Na úrovni dostatečné pro bakalářskou práci vhodně hodnotí i subjektivní pohled klienta, který zjišťovala s využitím krátkého dotazníku. V závěru uvádí i velmi důležitá doporučení pro klienta z pohledu ergoterapeuta. Výsledky a vlastní tvrzení vhodně diskutuje a konfrontuje i s využitím adekvátních zdrojů, včetně zahraničních studií.

9. Závěry práce a doporučení

Autorka vhodně formuluje důležité závěry a uvádí i konkrétní doporučení jak k jednotlivým kazuistikám, tedy pro klienty, se kterými pracovala, tak k celkové práci. Vzhledem k tomu, že na základě této práce nelze jednoznačně tvrdit, zda je vhodnější alternativní ovládnání počítače hlasem nebo běžné ovládnání, autorka vhodně klade důraz na individuální přístup ke klientům a dodržování ergonomických zásad u každého typu ovládnání počítače. Zároveň ale uvádí předpoklad, že při delším využívání programů MyVoice a MyDictate by efektivita překonala čas běžného ovládnání. Můžeme to považovat za podnět pro větší výzkum.

10. Přístup ke zpracovanému tématu

Studentka přistupovala k tématu velmi aktivně, vyhledávala informace a pravidelně konzultovala jak s vedoucí práce, tak s konzultantkou přímo v centru, kde pracovala s klienty.

11. Shrnutí hodnocení

Hlavní klady: počet a kvalita použitých zdrojů, aktivní přístup k tématu, zpracované kazuistiky a hloubkové zamyšlení se nad individualitou klientů včetně návrhu doporučení, diskuze s využitím zahraničních studií.

Zápory práce: nedostatky v popisu metod zpracování práce s absencí metodologických zdrojů, vyšší počet obrázků v průběhu práce na úkor diskutabilního zařazení části kazuistik do příloh, zejména u kazuistiky č. 3.

Souhrn: Studentka zpracovala téma zaměřující se na specifickou problematiku osob po poškození míchy v oblasti C5. Toto téma klade vysoké nároky na nové teoretické i praktické poznatky, které studentka touto prací prokázala. Naplnila hlavní cíl práce, výsledky vhodně analyzovala a diskutovala. Téma je přínosné pro ergoterapeutickou praxi. Práci doporučuji k obhajobě.

Připomínky a otázky k obhajobě:

1. Co považujete za specifika ergoterapie u osob po poškození míchy v oblasti C5?
2. Plánujete se ve Vaší ergoterapeutické praxi věnovat osobám po poškození míchy?
Čím Vás případně tato skupina klientů oslovila?

Návrh klasifikace práce: **výborně při kvalitní obhajobě**

V Praze dne 24. 5. 2019

Posudek vypracovala: **Mgr. Anna Krulová**

